

ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΜΑΤΗ ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ

H

επιθεώρηση, η σάτιρα, μπορεί να είναι ένα όπλο και ο Σταμάτης Κραουνάκης το γνωρίζει πολύ καλά. Αυτός ήταν κι ο λόγος που την επέλεξε φέτος μαζί με την ομάδα του, τη "Σπείρα Σπείρα", γεμάτος θυμό για την πολιτική κατάσταση, για όλους αυτούς που μας κάνουν να λέμε "πόσο λυπάμαι που ελπίζω σε κάτι τόσο λιγότερο". Για όλα αυτά, αλλά και για το γιατί τελικά έχουμε πολλούς λόγους να ελπίζουμε σε κάτι πολύ περισσότερο, ο Σταμάτης Κραουνάκης μίλησε αυτόν το μήνα στον "Οδηγητή".

Μόνο η συνείδηση αλήθειας βοηθάει τη στιγμή! ➤

Πόσο σ'αγαπώ... επιθεώρηση!

για παράσταση του Σταμάτη Κραουνάκη
Μουσική Θεατρική Σκηνή Αθηναϊς
Καστοριάς 34-36, Βοτανικός, τηλ.
210.34.80.000
Παραστάσεις (ως τις 20 Απριλίου):
Πέμπτη (λαϊκή), Παρασκευή,
Σάββατο 21.30 - Κυριακή 20.30
Εισιτήριο: 30 ευρώ, φοιτητικό 15 ευρώ,
Πέμπτη (λαϊκή) 22 ευρώ

"Ο": «Πόσο σ'αγαπώ... επιθεώρηση!» ο τίτλος της φετινής σας δουλιάς κι όλη η πολιτική επικαιρότητα περνάει από το νυστέρι σας. Τι είναι αυτό που μπορεί να δώσει η επιθεώρηση, η σάτιρα σήμερα;

Σ.Κ.: Ενας φίλος, συνήλικός μου, που ανήκει σε αυτό που λέμε 100% μη "καλλιτεχνίζον" μεσαίο κοινό -τον έφερε η γυναίκα του την προηγούμενη βδομάδα- μου είπε: «έκανες τον επικήδειο της γενιάς μας».

Και πιστεύω ότι η γενιά η δική μας, η γενιά του Πολυτεχνείου, έχει πολύ μεγάλη ευθύνη στο πώς φέραμε τη χώρα, να την κάψουν έτσι μπροστά στα μάτια μας. Θυμώνει το μέσο μου που βλέπω τη Μαρία Δαμανάκη, τη φωνή του Πολυτεχνείου, να είναι στο ΠΑΣΟΚ.

Και από το θυμό μου, από τα νεύρα μου τη μέρα που άρχισε ο πανικός με τις φωτιές, είπα "παιδιά, πάμε", ενώ είχαμε έναν προγραμματισμό με τη "Σπείρα-Σπείρα" μετά τις "Δουλάρες" που είχαμε κάνει την προηγούμενη χρονιά.

Η επιθεώρηση έχει το άλλο θετικό, μπορείς να το γυρίσεις που λέμε στον "καλαματιανό", μια πολύ ελληνική συνήθεια -αυτό μας έφαγε... Είναι και πολύ δυνατό όπλο, περνάς πράγματα μέσα από το γέλιο και από τη σάτιρα. Υπάρχει ένα σημείο στην παράσταση πολύ σοβαρό, που εκεί νιώθω τους θεατές και παγώνουνε, όταν τραγουδάμε «πόσο λυπάμαι που ελπίζω σε κάτι τόσο λιγότερο». Είναι αυτό που μας έχουν κάνει να αισθανόμαστε όλοι, ότι και να κάνουμε. Ότι και μέτρο να βάλουμε σε αυτό που ζούμε, δεν έχουμε να ελπίζουμε σε κάτι καλύτερο. Κάποια έκπτωση κάνουμε.

"Ο": Αυτό που περιγράφει ο στίχος που αναφέρατε, είναι το πώς ακριβώς θέλουμε σήμερα τη νεολαία. Σε μια εποχή που ο παραγόμενος πλούτος, η τεχνολογία, η επιστήμη έχουν φτάσει ένα επίπεδο που δεν το χωράει το μυαλό, μας λένε ότι πρέπει να προσαρμοστούμε, να ζούμε με δικαιώματα Μεσαίωνα.

Ε, αυτό ήταν πάντα το σύστημα παιδιά. Απλώς τώρα η υποδούλωση είναι το κομπιούτερ. Πώς έγινε η παραγωγική δουλειά με τα εργοστάσια; Τώρα θα γίνει η καινούρια υποδούλωση με αυτό. Σε βάζει μπροστά εκεί και σου λέει "βγάξε μου δουλιά". Ομως αυτό είναι κι ένα όπλο. Το ότι μπορεί ο οποιοσδήποτε να ανοίξει ένα blog και να γράψει, είναι ένα όπλο. Και πλάκα-πλάκα είδατε,

έχουμε κάνει δουλιά. Οι πολιτικοί bloggers είναι αλύπητοι. Εμείς έχουμε blogs αλήθεια;

"Ο": Έχουμε! Θα σας στείλουμε διευθύνσεις!

Σ.Κ.: Για να δω! Το διαδίκτυο είναι όπλο. Η σάτιρα είναι όπλο.

"Ο": Αναμφισβήτητα... Το ερώτημα είναι σήμερα, που έχει προχωρήσει τόσο πολύ η εμπορευματοποίηση του πολιτισμού, τι περιθώρια υπάρχουν;

Σ.Κ.: Απειρα παιδιά μου, άπειρα... Το θέμα είναι κανείς να το αποφασίσει. Πιστέψτε με, είχα μεγάλη απελπισία πριν φτιαχτεί -εκ θεού σχεδόν- η ομάδα... Δεν ξύπνησα ένα πρωί και είπα "θα φτιάξω ομάδα", ήρθε αυτό το πράγμα κι έγινε, το πίστεψα, το πιστέψαμε όλοι και προχώρησε. Αμα βρεθεί ένας και ανάψει το σπύρο, ξέρετε τι μαζεύεται; Είναι μια παράσταση που θα σας συμβούλευα να τη δείτε, που την έχει κάνει ένας συνάδελφος από εδώ, στο "Κ44" της Κωνσταντινουπόλεως, που μιλάνε κάποιοι ηθοποιοί με κείμενα από συνεντεύξεις εμικρέδων της Αθήνας. Πώς το 'μαθε η Αθήνα και είναι τίγκα; Πώς "βρώμισε" ο τόπος; Μέσα σε μια-δυο βδομάδες το μάθανε όλοι! Πώς έμαθε ο κόσμος ότι η Λήδα Πρωτοψάλτη "φυσάει" στη Μπέλλου και δεν έχουνε που να βάλουνε τον κόσμο, μπαίνουμε με σκαμνάκια; Την ώρα που είναι να γίνει η ζημιά, δεν το χρειάζεσαι το μέσο το επίσημο. Εκείνη την ώρα πρέπει να φεύγει από τη μέση η λογοκρισία του "τι ψάρια θα πιάσουμε". Δεν πειράζει, πέντε. Αύριο οι πέντε θα είναι είκοσι. Εδώ, τα πρώτα δύο χρόνια παίζαμε με 12, 15, 30 θεατές. Δεν έγινε από την πρώτη μέρα το "γεια σου".

"Ο": Με τους "μεσάζοντες" του χώρου,

της αυτήν

**Πιστεύω
ότι η κλασική
παλιά παροιμία
το αγώι Ξυπνάει
τον αγωγιάτη
θα λειτουργήσει
πάλι**

τις εταιρείες, τις πολυεθνικές της μουσικής, τα 'χετε βάλει με έναν τρόπο...

Σ.Κ: Κοίταξε, τα έβαλα από απελπισία να πω και την αλήθεια, για να μην κάνω και τον καμπόσο. Το βασικότερο που με εγκλώβιζε είναι ότι δεν μπορούσα να συνηθιστώ. Δεν ήταν ότι με ενδιέφερε να μη βγάξει κάποιος λεφτά από μένα.

Δεν μπορούσα όμως να συνηθιστώ με ανθρώπους που γυρνάγανε τα μπουζουκάδικα για να δούνε ποιον θα ψωνίσουνε, ποιο είναι το επόμενο θύμα. Με αυτήν την τακτική βλέπετε πού οδηγήσανε τα καράβια των διακογραφικών: όλα στην αφάνεια, δεν πουλάει τίποτα. Δεν στηρίχτηκαν στους δημιουργούς, ψωνίζανε ψώνια για τα επόμενα 3 χρόνια, τα στείλανε στα μαγαζιά, χαλάσανε οι φωνές, ακόμα και από τους ταλαντούχους. Αδειασε το τοπίο από αληθινή τέχνη.

"Ο": Σ' αυτό το δύσκολο τοπίο που περιγράφετε, τι είναι αυτό που σας έχει κάνει όλα αυτά τα χρόνια να δουλεύετε συστηματικά με νέους καλλιτέχνες;

Σ.Κ: Πρώτο, βασικότατο, μπορείς να ρισκάρεις. Δεν έχεις καμία υποχρέωση να υπηρετήσεις μια καριέρα. Αυτό σε ανοίγει, σε κάνει πιο τολμηρό.

Επειτα, ο καινούριος έχει φόρα, είναι άκαυτη η βενζίνη. Όλη η ιστορία είναι να βοηθήσεις το νέο καλλιτέχνη να βρει το χαρακτήρα του, τα εργαλεία του και αυτό αν υπάρχει αγάπη και εμπιστοσύνη είναι απλό, αν έχει ταλέντο. Ο στόχος είναι επίσης στοιχείο βασικό, να ξέρουμε όλοι πού πάμε τη δουλιά, τι θέλουμε να πούμε, γιατί το κάναμε αυτό φέτος, τι εννοούμε, τι πρέπει το κοινό να καταλάβει.

Γιατί εγώ δεν θα πάθω αυτό που το κοινό πρέπει να πάθει, εγώ πρέπει να γεννήσω αυτό που πρέπει να πάθει. Υπάρχει αυτή η σύγχυση γενικά στους καλλιτέχνες, ότι "άμα εγώ ταλαιπωρηθώ, και το κοινό θα συγκινηθεί". Όχι. Αμα εσύ γεννήσεις αυτό που θα συγκινηθεί το κοινό, το κοινό θα συγκινηθεί. Όσα

γκάζια και να βάλεις, αν σε δει να υποφέρεις, θα κάτσει να σε κοιτάξει, δεν θα κάθεται να κλαίει, από τη στιγμή που ξέρει ότι είναι σκηνική αυτό το πράγμα. Αρα αυτό που θα χειροκροτήσει είναι η τεχνική σου, ο τρόπος που θα τον βάλεις μέσα στο θέμα, ο τρόπος που θα επικοινωνήσεις με το θέμα, ποια είναι η στάκα που πρέπει να πάρει μαζί του, η φράση, το τραγούδι...

Δεν βλέπετε με το τραγούδι τι περνάμε; Το τραγούδι έχει γίνει μια κατάσταση που αισθάνομαι ότι ο Έλληνας το θέλει πια για να πάει να κοιμηθεί...

"Ο": Η για να εκτονωθεί...

Σ.Κ: Αυτό εννοώ! Αλλά από την άλλη, για να πούμε και την καθαρή αλήθεια, και από την πλευρά των δημιουργών δεν έχει δοθεί το τραγούδι που θέλεις να το ακούσεις και να το πάρεις παρέα στο αύριο. Εσωστρέφεια, αυτοκριτική, μιζέρια...

Και δόξα τω θεώ, μπορεί να έχουμε τα χίλια κακά της μοίρας μας, αλλά είμαστε σε ένα τοπίο που μας ζηλεύει όλη η υφήλιος! Απλώς δεν το σεβόμαστε το τοπίο παιδιά και, κακά τα ψέματα, σε αυτό δεν φταίει καμία κυβέρνηση.

Κανείς δεν πάει να σου βάλει την πιστολιά στο κεφάλι για να ξέρεις πού είσαι, ποιος είσαι, γιατί έχει σημασία που είσαι κάτω από την Ακρόπολη.

Τι είναι παιδιά οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα; Εντεταλμένοι του κεφαλαίου είναι!

"Ο": Αρα πρέπει να περάσουν και το πολιτιστικό πρότυπο του κεφαλαίου μάλλον...

Σ.Κ: Πάλι καλά που κάποιοι μιλάμε και που μας αφήνουν και μιλάμε γιατί απλά πουλάμε. Ας πούμε έλεγα στο Λάκη "ρε μούτρο, δε σου λένε τίποτα;", μου λέει όχι. Και γιατί να του πούνε, αφού κάνει 75%! "Πουλάει το φιλέτο; Σκασίλα μας! Δεν πα' να πεις ό,τι θέλεις;"... Μου είπανε δημοσιογράφοι φίλοι, υπερήλιθες, ότι κάποτε με τους πολιτικούς αρχηγούς

είχανε επικοινωνία. "Και διαφωνούντες να 'μαστε" μου λέγανε, "θα μιλάγαμε. Παρόλο που ξέρανε ότι ανήκω αλλού, είχαμε επικοινωνία, κάναμε καυγάδες, βρισκόμασταν...". Αυτό είναι το θέμα, έχει χαθεί το connect πια. Όλοι αλληλοτρώγονται... Εκτός από το ΚΚΕ, το οποίο είναι μια οικογένεια. Στο ΚΚΕ έχεις την αίσθηση ότι ψωνίζουμε όλοι από τον ίδιο φούρνο ψωμί, δεν τρώει ο ένας το έτσι κι ο άλλος το αλλιώς...

Εγώ το λέω: ψηφίζω κατ' επιλογήν μου τα τελευταία χρόνια το ΚΚΕ γιατί είναι η τελευταία "μπουτίκι" που έχει μείνει να υπερασπιστεί τα συμφέροντα των εργαζομένων!

Το ΠΑΣΟΚ έφερε τη Δεξιά, και μάλιστα μια Δεξιά πιο "αριστερή" από το ΠΑΣΟΚ, εδώ που τα λέμε πλάκα-πλάκα-μπαλαλίκια και με πιο επικοινωνιακό αρχηγό οπωσδήποτε. Εξαργυρώσανε την πίστη του ελληνικού λαού σε μια αλλαγή, κάνοντας όλη την Ελλάδα μεταπρατικό πανηγύρι τραπεζοκάρκελων.

Το 'χω ξαναπεί: αν συγκεντρώναμε τα λεφτά που φαγώθηκαν την τελευταία 30ετία από τις περιουσίες που γίνανε, που φύγανε στην Ελβετία, από τα τούβλα που ξεκολλήθηκαν από τις "πολιτιστικές πρωτεύουσες" κτλ. -δυστυχώς τα ξέρουμε όλοι- τρία ασφαλιστικά θα είχαμε λεφτά να καλύψουμε, όχι ένα! Τρία!

"Ο": Από την άλλη, παρ' όλη τη ζημιά που έχουνε κάνει οι κυβερνήσεις ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, βλέπουμε ότι κόσμος επιμένει να βγαίνει στο δρόμο, να απεργεί, να διαδηλώνει, να αντιστέκεται. Παραφράζοντας το στίχο που τραγουδάτε, μπορούμε τελικά... να ελπίζουμε σε κάτι περισσότερο;

Σ.Κ: Ναι, και με πίστη στο φως! Πιστεύω ότι η κλασική παλιά παροιμία "το αγώι Ξυπνάει τον αγωγιάτη" θα λειτουργήσει πάλι. Πώς έγινε η απεργιάρια που σηκωθήκαμε όλοι και πήγαμε; Τι με οδηγεί, εμένα που είμαι 52 χρονών, να σηκωθώ να πάω στην απεργία; Οτι θέλω να ενώσω τη φωνή μου εκείνη την ώρα με το κοινό αίτημα. Έχουμε αλλάξει και τα πράγματα. Ο πόλεμος

πια δυστυχώς είναι "ειρηνικός". Ο εχθρός δεν είναι "ορατός"...

Επίσης, το λέμε και στην παράσταση, "έχει πρόσωπα η βία και τα δίνει προσφορά". Όλο το προσφερόμενο τζαμπέ, τι είναι; Δεν είναι μια έμμεση βία;

Θα λυπηθώ που θα το πω, ενώ παλαιότερα είχαμε πολύ σοβαρή δουλιά από τους καλλιτέχνες, οι αριστεροί καλλιτέχνες ήταν σώμα, μείναμε τρεις και ο κούκος. Και αυτοί που έχουμε και την αντοχή να το λέμε, ακόμα πιο τρεις και ο κούκος. Διότι ο περιμένων να προσληφθεί, να έχει κάποια τέτοια οφέλη, θα το βουλώσει και λίγο.

Βλέπεις ότι σε πολύ μεγάλο βαθμό η ηλικία μου έχει παραιτηθεί, πόσο μάλλον οι νεότερες. Εγώ είδα τους συμφοιτητές μου να γίνονται οι χειρότεροι βλαχο-γιάπηδες της εξουσίας που έχω δει ποτέ, να ντρέπομαι να τους πω καλημέρα.

Αλλά μην ξεχνάτε αυτό: υπάρχει και η συνομοσπονδία, η εξουσία των "αδυνάτων", των "αδυνάτων" σε σχέση με το σύστημα. Γιατί καμία φορά αυτοί οι "αδύνατοι" έχουν τεράστιο λαϊκό έρεισμα και μπορούν να κάνουν δουλιά.

Είμαστε σε καλή φάση. Αν παίξουμε επιθετική πολιτική είμαστε σε πάρα πολύ καλή φάση. Έχει απογοητευτεί φρικτά ο κόσμος, όλοι, ΝεοΔημοκράτες και ΠΑΣΟΚοι.

Θέλει άμεση ενημέρωση, επιθετική πολιτική, να εκμεταλλευτούμε τη δυνατότητα της σάτιρας. Είμαστε στην εποχή του πλάγιου λόγου, κανείς δεν θέλει να του κουνήσεις το δάχτυλο.

Να φύγουμε από το σύνθημα, δεν βοηθάει τώρα πια. Μόνο η συνείδηση της αλήθειας μπορεί να βοηθήσει αυτήν τη στιγμή. Είναι καλύτερο να χάσεις ψήφους και να πεις την αλήθεια!

Συνέντευξη: Γιώργος Ελταχέρ, Τάσος Γαλανόπουλος